

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 960/1

Podgorica, 31.10.2012.godine

Na osnovu člana 140, 141, 143 i 145 Zakona o elektronskim medijima („Sl.list CG”, br. 46/10 i 40/11 i 53/11), direktor Agencije za elektronske medije donosi

RJEŠENJE

1. Privrednom društvu **"Blue Moon"** d.o.o. iz Podgorice, emiteru **"Televizije MBC"**, izriče se **upozorenje**, kao upravno-nadzorna mjera srazmjerna prirodi i težini kršenja čl. 55. st. 2 i 3 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list CG", br. 46/10 i 40/11 i 53/11), čl. 19, 34, 36 i 44 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima ("Sl. list CG", br. 35/11) i tač. 2.3. i 7.3. izdatog Odobrenja za emitovanje br. O-TV-K-09, **zbog emitovanja, van graničnog perioda**, u periodu od 02.10 do 08.10.2012. godine programskih sadržaja **„Astrologija uživo”, „Astronomu caffè” i „Astro savjeti”**, koji se mogu svrstati u sljedeće kategorije:
 - a. sadržaji u kojima se daju individualni savjeti publici;
 - b. sadržaji zasnovani na proricanju sudbine, tumačenju individualnih horoskopa i sličnih sadržaja koji se ne mogu kategorisati u zakonom normiranu djelatnost, a u kojima je učešće publike uslovljeno plaćanjem SMS poruka, telefonskih poziva ili drugih vidova komercijalizacije ovih sadržaja.
2. Nalaže se Privrednom društvu "Blue Moon" d.o.o. da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru "Televizije MBC" sa standardima propisanim u zakonu, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju, da vodi računa o pravilima raspoređivanja programskih sadržaja radi zaštite maloljetnika, a posebno na način što će programske sadržaje kao što su, ali se ne ograničavaju na njih, „Astrologija uživo”, „Astronomu caffè” i „Astro savjeti”, kao programe namijenjene isključivo odraslima, odnosno programe koji mogu imati štetne uticaje i posljedice na maloljetnike, raspoređivati i emitovati isključivo u okviru graničnog perioda (00,00 – 06,00 sati).
3. Privrednom društvu "Blue Moon" d.o.o. posebno se nalaže da vodi računa da se emitovanjem programskih sadržaja navedenih u tački 1 ovog rješenja, ali se ne ograničavajući na njih, ne čini ili omogućava zloupotreba lakovjernost gledalaca, a posebno ranjivih grupa.
4. Privredno društvo "Blue Moon" d.o.o. je dužno da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, informaciju o izrečenoj mjeri iz tač. 1 ovog rješenja objavi u TV programu „Televizije MBC”.
5. Zbog nepoštovanja naloga iz Rješenja direktora Agencije (akt br. 02-1253 od 02.11.2011. godine) i Rješenja Savjeta Agencije za elektronske medije (akt br. 01-1253/3 od 23.11.2011.godine), koji se takođe odnose na kršenje standarda o zaštiti maloljetnika i pravila raspoređivanja programa van graničnog perioda, Agencija za elektronske medije upozorava da će svako ponovno kršenje odredbi iz tačke 1 ovog Rješenja rezultirati privremenom suspenzijom izdatog Odobrenja u trajanju od 30 dana.
6. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.
7. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.ardca.org.
8. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Analizom emitovanog programa, Sektor za monitoring Agencije za elektronske medije (Nalaz broj 05-944 od 10.10.2012. godine) utvrdio je da je privredno društvo "Blue Moon" d.o.o. iz Podgorice, emiter "Televizije MBC", u periodu od 02 do 08. oktobra 2012. godine emitovalo, izvan graničnog perioda, programske sadržaje koji spadaju u kategoriju programa namijenjenih isključivo odraslima, odnosno programa koji mogu imati štetne uticaje i posljedice na maloljetnike. U Nalazu od 10. oktobra 2012. godine posebno se ukazuje na sljedeće sadržaje:

- emisije „Astrologija uživo” i „Astronomu caffè”, koncipirane kao kontakt-programi, sa plaćenim uključivanjem gledalaca koji iznose probleme iz privatnog života, a „astrolozi” im daju savjete za njihovo razrješavanje u vidu tumačenja, predviđanja i sl.
- emisija „Astro savjeti”, koncipirana kao kontakt-program, u kojoj se gledaoci ne uključuju direktno u program, već osoba (poput operatera call centra), njihove pozive preusmjerava ka različitim astrolozima, uz stalno „animiranje” gledalaca da se javljaju i traže „savjete”.

Predmetne emisije prikazivane su u periodu od 02.-08.10.2012.godine u sljedećim terminima:

02. oktobar	Astrologija uživo – 12:10:47 – 13:47:59 Astro num caffe – 15:30:00 – 16:59:28 Astro savjet – 22:35:14 – 00:00:00
03. oktobar	Astrologija uživo – 12:00:53 – 13:59:17 Astro num caffe – 15:30:40 – 16:59:55 Astro savjet – 22:26:59 – 23:51:50;
04. oktobar	Astrologija uživo – 12:17:57 – 13:59:25 Astro num caffe – 15:36:58 – 16:57:37 Astro savjet – 22:20:22 – 00:00:00;
05. oktobar	Astrologija uživo – 12:13:11 – 13:51:45 Astro num caffe – 15:30:46 – 17:00:17 Astro savjet – 22:23:09 – 00:00:00
06. oktobar	Astro num caffe – 15:31:33– 16:59:21 Astro savjet – 22:34:50 – 23:53:16
07. oktobar	Astro num caffe – 15:30:02 – 16:54:17 Astro savjet – 22:34:06 – 23:53:30
08. oktobar	Astrologija uživo – 12:14:21– 13:58:52 Astro num caffe – 15:35:34 – 17:01:00 Astro savjet – 22:29:25 – 00:00:00.

Imajući u vidu da se emitovani sadržaji mogu svrstati u kategorije: (a) sadržaja u kojima se daju individualni savjeti publici ili (b) sadržaja zasnovanih na proricanju sudbine, tumačenju individualnih horoskopa i sličnih sadržaja koji se ne mogu kategorisati u zakonom normiranu djelatnost, a u kojima je učešće publike uslovljeno plaćanjem SMS poruka, telefonskih poziva ili drugih vidova komercijalizacije ovih sadržaja, čije emitovanje nije dozvoljeno van graničnog perioda, Agencija je po službenoj dužnosti pokrenula postupak za utvrđivanje da li je emitovanjem predmetnih sadržaja došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima, podzakonskih akata Agencije i izdatog Odobrenja za emitovanje „TV MBC“ zbog emitovanja van graničnog perioda (00,00 – 06,00 sati) programa namijenjenih isključivo odraslima, odnosno programa koji mogu imati štetne uticaje i posljedice na maloljetnike.

Imajući u vidu navedeno, Agencija za elektronske medije je, saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona o elektronskim medijima i članom 8 Zakona o opštem upravnom postupku, uputila emiteru zahtjev da se izjasni o navodima iz nalaza Sektora za monitoring (zahtjev za izjašnjenje br. 02-960 od 15.10.2012. godine) i pozvala ga da u roku od sedam dana od dana dostavljanja zahtjeva dostavi pisano izjašnjenje na navode.

U roku od sedam dana od dana dostavljanja Zahtjeva za izjašnjenje, emiter „TV MBC“ nije dostavio pisano izjašnjenje na navode iz nalaza Sektora za monitoring niti je dostavio druge informacije ili dokumente koji mogu biti od značaja za odlučivanje u postupku ocjene kršenja uslova iz izdatog odobrenja i propisa Agencije.

Saglasno navedenom, može se zaključiti da je emitovanjem predmetnih sadržaja emiter prekršio odredbe čl. 19, 34, 36 i 44. Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima, kojim su jasno propisani prava i obaveze emitera u vezi sa emitovanjem sadržaja koji su namijenjeni isključivo odraslima, odnosno programa koji mogu imati štetne uticaje i posljedice na maloljetnike, kao mehanizma za obezbjeđivanje zaštite maloljetnika saglasno članu 55 st. 2 i 3 Zakona o elektronskim medijima (raspoređivanje u okviru i van graničnog perioda).

Nalazom Sektora za monitoring od 10.10.2012. godine ukazano je i na djelove pojedinih emisija formata „Astronom caffe“ i „Astrologija uživo“ za koje bi trebalo razmotriti da li spadaju u kategoriju sadržaja kojima se zloupotrebljava lakovjernost gledalaca i njihovo povjerenje u televizijske sadržaje koji se emituju. U tom smislu data su dva ilustrativna primjera i to:

1. U emisiji „Astronom caffe“, emitovanoj 03. oktobra 2012. godine, gledalac iznosi problem vezan za podjelu imovine i interesuje se za ishod. „Astrolog“ mu odgovara: „... Ispred kuće, sa desne strane, postoji ili neki šaht sa vodom, ili neka malo uzdignuta česma... Otvorite taj šaht, dole je ubačena mrtva žaba... U usta te mrtve žabe je strpan jedan komadić nekog plemenitog metala, da li je to neki zlatni prsten ili nešto što je napravljeno da vi odustanete od ovoga svega... ako se Vama gadi, pošaljite svoga muža, nek ode, nek uzme tu žabu, neka je izvadi i neka je odnese minimum 10 km udaljeno od te kuće. Ako ima neka voda koja se kreće, neka je kroz tu vodu baci. Ako nema, neka žabu tu zapali, da li me razumijete? Ovo kad uradite, u roku od mjesec dana imaćete čovjeka koji je već bio zainteresovan za ovu kuću, ja mislim da je on stranac, naš je čovjek, ali živi jako dugo u inostranstvu...“.
2. U emisiji „Astrologija uživo“ „astrolog“ koristi „energetski prsten“ za pomoć gledaocima koji je zatraže. U emisiji od 3. oktobra, jednu gledateljku interesuje da li može ostati u drugom stanju. Kada je „astrolog“ pita da li ima zdravstvenih problema, ona saopštava da osjeća bolove u bubrezima. Na to, koristeći moći „energetskog prstena“, astrolog govori: „... Ja ovdje vidim da ti je nešto na kući rađeno... ja vidim da nešto

ne valja na ovu kuću i zbog toga su tebi ti bolovi u bubrezima...". Na pitanje da li je primijetila nešto s tim u vezi, sagovornica odgovara negativno. Astrolog nastavlja: "...Mi ćemo to da ti sredimo, to nema problema... to ti radi ženska osoba na „I“ slovo, crne kose, i ja je sada blokiram...".

Povodom ovakvih sadržaja, neophodno je da emiter vodi računa da se emitovanjem programskih sadržaja kakvi su „Astrologija uživo“, „Astronum caffè“ i „Astro savjeti“, ali se ne ograničavajući na njih, ne čini ili omogućava zloupotreba lakovjernost gledalaca, posebno gledalaca iz ranjivih osoba (socijalno, psihološki i/ili zdravstveno ugrožene osobe, osobe koje su preživjele traumu i sl.), odnosno izbjegava kršenje člana 55 stav 4 Zakona o elektronskim medijima i člana 6 tačke g) Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima (zabrana zloupotrebe lakovjernosti gledalaca). Bilo kakav sadržaj iste ili slične sadržine ili njegov dio ne smije biti emitovan.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije za elektronske medije je, saglasno čl. 140, 141 i 143 Zakona o elektronskim medijima, odlučio da Privrednom društvu "Blue Moon" d.o.o. iz Podgorice, kao emiteru "Televizije MBC", izrekne upravno-nadzornu mjeru upozorenja i naložio da emitovanje programskih sadržaja usaglasi sa standardima propisanim u zakonu, podzakonskim aktima Agencije i izdatim Odobrenjem kao i da posebno vodi računa o pravilima raspoređivanja i emitovanja programskih sadržaja koji mogu ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika u vrijeme i na način za koji je najmanje vjerovatno da će ga maloljetnici u uobičajenim okolnostima čuti ili vidjeti (pravila raspoređivanja programskih sadržaja i granični period).

Prilikom izricanja upravno-nadzorne mjere, direktor Agencije za elektronske medije je imao u vidu da su prema emiteru "Televizije MBC", preduzimate upravno-nadzorne mjere propisane čl. 140, 141 i 142 Zakona o elektronskim medijima, a u vezi sa kršenjem uslova iz izdatog odobrenja. Naime, Agencija je već vodila postupak kojim je utvrđena odgovornost za kršenje standarda o zaštiti maloljetnika i pravila raspoređivanja programa van graničnog perioda i ovom emiteru izrekla upozorenje zbog uočenih nepravilnosti i dala nalog za njihovo otklanjanje (Rješenje direktora Agencije br. 02-1253 od 02.11.2011. godine i Rješenje Savjeta Agencije za elektronske medije br. 01-1253/3 od 23.11.2011.godine).

Imajući to u vidu, emiter je posebno upozoren da će svako ponovno kršenje standarda iz tačke 1 ovog Rješenja rezultirati strožijom upravno-nadzornom mjerom u vidu privremene suspenzije izdatog Odobrenja u trajanju od 30 dana.

Emiteru je naloženo i da u skladu sa čl. 140. stav 3 Zakona o elektronskim medijima izrečenu mjeru upozorenja objavi u svom programu.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja Privredno društvo "Blue Moon" d.o.o. može podnijeti žalbu Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.

Dostavljeno:

- Privredno društvo "Blue Moon" d.o.o.
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Sektor za monitoring
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva

DIREKTOR
Abaz Beli Džafić

